İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı'na Göre Turizmi Teşvik Tedbirleri

Tourism Encouragement Precautions According to State Exportation Assistance Decisions

Prof. Dr. Faruk Andaç (Çağ University, Turkey)

Abstract

Encouragement of Exportation; It is important to develop our exportation to increase our share in the world exportation market so that our national companies can improve their competitive power. There have been some adjustments in the exportation encouragement system in our country since 1980.

The main aim of the State Assistance for Exportation is to support the production and marketing activities of small and medium sized companies (KOBİ) to help them gain competitive power in the world.

In this article, we have mentioned some State Notifications and Cabinet Decisions concerning Tourism Sector. According to the 13/3 article of the Tourism Encouragement Law of 2643, tourism companies obtaining the amount of the foreign currency determined by the cabinet every year are regarded as exporters and have the right to get State Export Encouragement Assistance.

1 Giriş

İhracatın teşvik edilmesi; ihracat pazarlarımızın geliştirilmesi, dünya ihracatındaki payımızın artırılması ve uluslararası piyasalara açılan firmalarımızın rekabet güçlerinin artırılması açısından önem taşımaktadır. Ülkemizde 1980'den bu yana uygulanan ihracata yönelik teşvik sisteminde, günün koşullarına uygun olarak zaman zaman düzenlemelere gidilmiştir. Halen uygulanmakta olan ihracatı teşvik sistemi, uluslararası anlaşmalara uyumlu olarak çıkarılmış Bakanlar Kurulu'nun 27.12.1994 tarih ve 94/6401 sayılı "İhracata Yönelik Devlet Yardımlarına İlişkin Kararı" ve buna bağlı olarak Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nun tebliğleri ile düzenlenmektedir. Bu karar ve tebliğlere uygun olarak yardımların uygulanması ve takibi Dış Ticaret Müsteşarlığına bırakılmıştır.

2 İhracata Yönelik Devlet Yardımlarının Amacı

İhracata yönelik devlet yardımlarının temel amacı, KOBİ niteliğindeki firmaların ihracat ile ilgili faaliyetlerini gerek üretim, gerekse pazarlama aşamalarında destekleyerek, uluslararası pazarlarda karşılaştıkları sorunların giderilmesine yardımcı olmak ve rekabet gücü kazanmalarına olanak sağlamaktır.

Turizm sektörünü de yakından ilgilendiren ihracat teşvikleri ile ilgili olarak Bakanlar Kurulu Kararı ve bazı tebliğlere burada yer verilmiştir. Zira 2634 sayılı **Turizmi Teşvik Kanunu'nun 13/3. maddesine göre**, Bakanlar Kurulunca her yıl belirlenen döviz miktarını sağlayan **belgeli turizm işletmeleri de ihracatçı sayılmaktadırlar (F.Andaç 2018)** ve ihracata yönelik Devlet Yardımlarından yararlanabilmektedirler.

3 İhracata Yönelik Devlet Yardımlarına İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı

3.1 Kararın Amacı ve Kapsamı

İhracata Yönelik Devlet Yardımlarına İlişkin çıkarılmış olan 27.12.1994 tarih 94/6401 sayılı **Bakanlar Kurulu Kararının amacı** (R.G;T:11.1.1995-S:22168.Değiş. R.G.;T:14.8.2015-S:29445.), Kalkınma Planları ve Yıllık Programlardaki toplumsal ve ekonomik hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla yapılacak faaliyetlerin, uluslararası kuruluşlara olan yükümlülüklerle aykırılık teşkil etmeyecek yöntemlerin desteklenmesidir (Md.1).

Karar, bölgelerarası farklılıklardan kaynaklanan ekonomik ve sosyal dezavantajların ortadan kaldırılmasına, yeni eğitim olanakları sağlanarak istihdamın güçlendirilmesine, özellikle yeni ürün, üretim sistemi ve teknoloji kullanan sektörlerde araştırma – geliştirme ve dış ticaret dengesini iyileştirmeye yönelik programların uygulanmasına, aynı üretim alanında faaliyet gösteren küçük ve orta ölçekli işletmelerin örgütlenmelerine, çevre sorunlarının önlenmesi için sanayinin yeniden yapılanmasına, Gümrük Tarifeleri ve Ticaret Genel Anlaşması (General Agreement On Tariffs And Trade GATT), yani 23 ülkenin 1947 yılında Cenevre (İsviçre)'de imzaladıkları, taraf ülkeler arasında miktar kısıtlamalarının kaldırılmasını ve gümrük vergilerinin indirilmesini amaçlayan bütünleştirilmiş ikili ticaret anlaşmaları taahhütleri çerçevesinde tarım ürünlerinin desteklenmesine, ürünlerimizin uluslararası alanlarda tanıtma ve pazarlanmasına ilişkin devlet yardımlarını kapsamaktadır (Md.2).

3.2 Karara Göre Devlet Yardımları

Karara göre yapılacak devlet yardımları;

- Araştırma-Geliştirme (AR-GE) ve dış ticaret dengesini iyileştirmeye yönelik yardımları,
- Çevre koruma yardımlarını,

- Yurt içi ve yurt dışı uluslararası nitelikteki ihtisas fuarlarına ilişkin yardımları,
- Pazar araştırmasına yönelik yardımları,
- Yurt dışı ofis-mağaza işletme ve tanıtım faaliyetlerine ilişkin yardımları,
- Eğitim yardımlarını,
- Tarımsal ürünlerde ihracat iadesi yardımlarını,
- Diğer yardımları, kapsamaktadır (Md.3).

3.3 Kararın Yürütülmesine İlişkin Yetki, Uygulama, Usul ve Esasları

Kararın yürütülmesine ilişkin her türlü düzenlemeyi yapmaya Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu yetkili kılınmıştır (Md.4).

Bu karar kapsamında Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu'nca belirlenecek devlet yardımlarının uygulanması ve takibi Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından yürütülmektedir (Md.5).

Bu karar kapsamında sağlanacak devlet yardımları için gerekli olan kaynak, Genel Bütçe içerisinde yer alan **Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu** ve bu Fon'a transfer edilecek ödeneklerden oluşmaktadır (Md.6).

Bu Karar, 1 Ocak 1995 tarihinde yürürlüğe girmiş (Md.7) ve kararı Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın bağlı bulunduğu Devlet Bakanlığı yürütmektedir (Md.8).

4 İhracata Yönelik Devlet Yardımları ile İlgili Turizm Sektörünü İlgilendiren Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu Tebliğleri

4.1 Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ (Tebliğ no:2011/1 - Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 97/6 Sayılı Tebliği).

Daha önce 1997 yılında Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu tarafından 97/6 Sayılı Tebliği ile çıkarılmış olan İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında Pazar Araştırması Desteği Hakkında Tebliğ, 98/12 Sayılı Tebliğ ile değişikliğe uğramış, daha sonra bu tebliğlerin yerine 2006/6 nolu Tebliğ yürürlüğe konulmuş, daha sonra bu tebliğ de bugün için geçerli olan 2011/1 nolu **Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ** yürürlüğe konulduktan sonra 2006/6 nolu Tebliğ yürürlükten kaldırılmıştır.

4.2 Tebliğin Amacı ve Kapsamı

Adı geçen bu 2011/1 nolu Tebliğ, 27.12.1994 tarihli ve 94/6401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı”na dayanılarak hazırlanan Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 16.3.2011 tarihli ve 2011/2 sayılı Kararına istinaden hazırlanmıştır (Md.3).

Tebliğin amacı, Türkiye’de sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler ile işbirliği kuruluşlarının pazar araştırması ve pazara giriş faaliyetlerine ilişkin **giderlerinin** Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonundan (DFİF) karşılanmasıdır (Md.1).

Tebliğ, Türkiye’de sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler ile işbirliği kuruluşlarına pazar araştırması ve pazara giriş faaliyetlerine ilişkin olarak verilen destekleri kapsamaktadır (Md.2).

Diğer taraftan, 27.12.1994 tarihli ve 94/6401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı” ile Para Kredi ve Koordinasyon Kurulu’nun 2011/1 sayılı “Pazar Araştırması ve Pazara Giriş Desteği Hakkında Tebliğ” çerçevesinde 24.11.2016 tarihinde ayrıca Ekonomi Bakanlığı İhracat Genel Müdürlüğü tarafından “Tebliğin Uygulama Usul ve Esaslarına İlişkin Genelge” çıkarılmıştır.

Genelge, 2011/1 sayılı Tebliğ kapsamında verilen desteklerin uygulanmasına yönelik başvuru, değerlendirme ve sonuçlandırma işlemlerine dair süreçlerle ilgili kuralları kapsamaktadır.

4.3 Yurt Dışı Pazar Araştırması Desteği

Tebliğ kapsamında sınai ve/veya ticari faaliyette bulunan şirketler tarafından gerçekleştirilen **yurt dışı pazar araştırması gezilerine ilişkin giderler** %70 oranında ve yurt dışı pazar araştırması gezisi başına en fazla 5.000 ABD Dolarına kadar desteklenmektedir.

Bir yurt dışı pazar araştırması gezisi kapsamında en fazla iki şirket çalışanının;

- **Ulaşım için;** Uluslararası ve şehirlerarası ulaşımında kullanılan ekonomi sınıfı uçak, tren, gemi ve otobüs bileti ücretleri ile günlük 50 ABD Dolarına kadar araç kiralama giderleri,
- **Konaklama için;** Kişi başına günlük 150 ABD Dolarına kadar konaklama (oda+kahvaltı) giderleri desteklenir (Md.5)

Her takvim yılı içerisinde şirket başına en fazla on yurt dışı pazar araştırması gezisi desteklenir.

Ancak **Bir takvim yılı** içerisinde aynı ülkeye yönelik en fazla iki yurt dışı pazar araştırması gezisi desteklenir. Bir yurt dışı pazar araştırması gezisi tek bir ülkede yapılabileceği gibi en fazla üç ülkede de yapılabilir

Yurt dışı pazar araştırması gezisinin en az iki günlük, yol hariç en fazla on günlük kısmı desteklenmektedir.

Yurt dışı pazar araştırması gezisi süresince, yolculuk ve gidilen ülkenin resmi tatil günleri hariç olmak üzere, her gün için araştırma yapılan ülkede yerleşik en az bir kurum, kuruluş veya şirketle görüşme yapılmalıdır. Görüşme yapılmayan günler için ulaşım ve konaklama giderleri desteklenmez (Md.6)

Pazar araştırmasının amaçlanmadığı yurt dışı gezileri, grup seyahati veya resmi ve/veya özel kurum ve/veya kuruluşlarca yabancı ülkelere yönelik olarak gerçekleştirilen toplantı, sergi, konferans vb. organizasyonlar desteklenmez. Ayrıca yurt dışı pazar araştırması gezisinin gerçekleştirildiği ülkede ve tarihlerde düzenlenen bir fuara stand ile iştirak ettiği tespit edilen şirketler yine desteklenmez (Md.7).

5 Yurt Dışı Birim, Marka Ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ (Tebliğ No: 2010/6)

Tebliğ, 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan “İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı”na dayanılarak hazırlanan Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu’nun 11/8/2010 tarihli ve 2010/7 sayılı Kararına istinaden hazırlanmıştır (Md.1).

Tebliğın amacı, Türkiye’de sınai ve ticari veya ticari faaliyet gösteren şirketler ile İşbirliği Kuruluşları üyelerinin yurt dışında gerçekleştirilen tanıtım, marka tescil giderleri ve mal ticareti yapmak amacıyla yurt dışında açılan birimlerle ilişkin kira giderleri ile Türkiye Ticaret Merkezlerine ilişkin giderlerin bir kısmının Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu’ndan (DFIF) karşılanmasıdır (Md.2).

Tebliğ, Türkiye’de sınai ve/veya ticari faaliyet gösteren şirketler ile İşbirliği Kuruluşlarına verilen destekleri kapsamaktadır (Md.3).

Bu Tebliğ ile Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulunun 17/11/2005 tarihli ve 2005/10 sayılı Kararı ile bu Karara istinaden hazırlanan ve 25/11/2005 tarihli ve 26004 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan “2005/4 sayılı Yurt Dışında Ofis-Mağaza Açma, İşletme ve Marka Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ”, ek ve değişiklikleriyle birlikte, yürürlükten kaldırılmıştır (Md.29).

Desteklenecek Faaliyetler:

-Birim Kira Giderlerinin Desteklenmesi;

Türkiye’deki ana şirket doğrudan birim açabileceği gibi yurt dışında faaliyet gösteren şirketi veya şubeleri de birim açabilir. Bu durumda yurt dışındaki şirket ile Türkiye’deki ana şirket arasında organik bağın olması gerekir.

Buna göre Şirketin tüzel kişilik olarak yurt dışındaki şirkete ortak olması, Şirketin tüm ortaklarının yurt dışındaki şirkete ortak olması, Şirketin en az % 51’ine sahip ortak veya ortaklarının yurt dışında açılan şirkete ortak olması, Şirketin halka açık olması halinde; halka açıklık oranı düştükten sonra şirketin %51’ine sahip ortak ya da ortakların yurt dışında açılan şirkete ortak olması durumlarında Türkiye’deki ana şirket ile yurt dışındaki şirket arasında organik bağın olduğuna hükmedilir. Birimin açıldığı ülkenin ulusal mevzuatı kapsamındaki sınırlamalar dikkate alınır.

Destek ödemesi yurt dışı ortaklık oranına göre hesaplanır.

Yurt dışı şirketin, Türkiye’deki ana şirketin kuruluş tarihinden sonra açılması gerekir. Ancak, daha önce organik bağın olmadığı yurt dışındaki şirkete ortak olunması veya yurt dışındaki şirketin hisselerinin tamamının veya bir bölümünün Türkiye’deki ana şirketin kuruluş tarihinden sonra satın alınması halinde, yurt dışı şirketin ana şirketten sonra kurulmuş olması şartı aranmamaktadır.

İşbirliği Kuruluşlarının üyelerinin faaliyette bulunması amacıyla kiralayacakları yurt dışı birimlerin kira giderleri de bu Tebliğ kapsamında desteklenmektedir (Md.5).

Sınai ve ticari şirketler veya bu şirketlerle aralarında organik bağ bulunan ve yurt dışında faaliyet gösteren şirket veya şubeleri ile İşbirliği Kuruluşları tarafından **yurt dışında açılan birimlerin kira giderleri** (reyon olması halinde kira veya komisyon giderleri), her bir birim başına; Açılan birimin **mağaza** olması halinde % 50 oranında ve yıllık en fazla 120.000 Dolara kadar, Açılan birimin **depo, ofis, showroom, ürün teşhir serası/tarlası veya reyon** ile üzerine bina yapılmak üzere kiralanan arsa olması halinde % 50 oranında ve yıllık en fazla 100.000 Dolara kadar desteklenmektedir (Md.6).

Ticari şirketler veya bu şirketlerle aralarında organik bağ bulunan ve yurt dışında faaliyet gösteren şirket veya şubeleri tarafından **yurt dışında açılan birimlerin kira giderleri** (reyon olması halinde kira veya komisyon giderleri), her bir birim başına; Açılan birimin **mağaza olması** halinde % 40 oranında ve yıllık en fazla 100.000 Dolara kadar, Açılan birimin **depo, ofis, showroom, ürün teşhir serası/tarlası veya reyon** ile üzerine bina yapılmak üzere kiralanan arsa olması halinde % 40 oranında ve yıllık en fazla 75.000 Dolara kadar desteklenmektedir (Md.7).

Yurt dışına açılan Sınai ve ticari şirketlerin ve Ticari şirketlerin yurtiçi net kira harcamaları da desteklenmektedir.

Şirketler ve İşbirliği Kuruluşları, kira giderleri desteğinden her bir ülke için en fazla dört yıl yararlandırılır. Dört yıllık süre ülkedeki ilk birimin ilk destek ödemesine esas teşkil eden ödeme belgesi tarihinden itibaren başlar.

Yurt dışındaki birimlere ilişkin kira desteğinden yararlanılabilmesi için kiracı ile kiraya verenin ilişkili kişi olmaması ve kiralanan yerin konut olarak kullanılmaması gerekir (Md.8).

Tebliğ kapsamındaki kira desteğinden en fazla 25 birim için yararlanılabilecektir. Bu Tebliğ'in yayımlandığı 18.08.2010 tarihinden önce açılmış olan yurt dışı birimler de bu desteklerden yararlanılabirler.

İpotekli satış (mortgage) yöntemiyle satın alınan birimler için ödeme planında yer alan ödeme taksiti (anapara ödemesi) bu Tebliğ kapsamında kira gideri olarak değerlendirilecektir. Ancak bu çerçevede yapılacak yıllık destek ödemesi, rayice göre hesaplanan yıllık kira destek ödeme tutarını geçemeyecektir (Md.9).

Desteklerden yararlanan birimlerde, Türkiye'de üretilen ürünlerin pazarlanması gerekir. Yabancı markalar için yurt içinde fason olarak üretilen ürünlerin reklâm, tanıtım, pazarlama ve kira giderleri bu Tebliğ kapsamında desteklenmez (Md.10).

Yurt dışı birimin kapatılması/taşınması ya da organik bağın sona ermesi durumunda; birimin kapandığı/taşındığı ya da organik bağın sona erdiği tarihten itibaren bir ay içinde şirket veya İşbirliği Kuruluşu tarafından, Ticaret Müşaviri/Ataşesi/Bakanlık Temsilcisine bildirilir. Ticaret Müşaviri/Ataşesi/Bakanlık Temsilcisi, kapanan/taşınan/organik bağ sona eren birimi şirket ise İhracatçı Birlikleri Genel Sekreterliği (İBGS)'ne, İşbirliği Kuruluşu ise Bakanlığa derhal bildirir. Söz konusu bildirimin yapılmaması durumunda haksız olarak yapıldığı tespit edilen ödemeler geri alınır (Md.11).

-Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi;

Şirketler ve İşbirliği Kuruluşlarınca veya organik bağının bulunduğu yurt dışı şirketi veya şubelerince Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili olarak yurt dışına yönelik olarak gerçekleştirilen Genelge de belirtilen reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderleri de desteklenmektedir (2010/6 Sayılı Yurt Dışı Birim, Marka Ve Tanıtım Faaliyetlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ'in Uygulama Usul Ve Esasları Genelgesi. 20/06/2017 Tarihinde Yürürlüğe Girmiştir).

Genelge kapsamında yurt içinden temin edilen reklâm ve tanıtım malzemelerinin desteklenebilmesi için bunların bedelsiz ihracat yoluyla ya da iz bedeli üzerinden yurt dışına gönderilmesi gerekir (Gen.Md.14). Destek ödemesi yurt dışı ortaklık oranına göre hesaplanır (Md.12).

Tebliğ kapsamında desteklenen yurt dışı birimi bulunan şirketler ve İşbirliği Kuruluşlarınca, Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili olarak yurt dışında gerçekleştirilen ve Genelgede belirtilen reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderler; % 60 oranında ve yurt dışı birimin bulunduğu her bir ülke için yıllık en fazla 150.000 Dolara kadar desteklenir.

Desteklenen **yurt dışı birimi bulunan** şirketlerce, yurt dışı biriminin bulunmadığı ülkelerde Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili olarak yurt dışında gerçekleştirilen ve Genelgede belirtilen reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderler, yurt içi marka tescil belgesi bulunması ve tanıtım yapacağı ülkede marka tescil belgesine sahip olunması ya da marka tescili için başvurulmuş olması koşuluyla, % 60 oranında ve yıllık en fazla 150.000 Dolara kadar desteklenir (Md.13).

Tebliğ kapsamında desteklenen **yurt dışı birimi bulunmayan** ancak yurt içi marka tescil belgesi olan ve tanıtım yapacağı ülkede marka tescil belgesine sahip ya da marka tescil başvurusu yapmış şirketlerce Türkiye'de üretilen ürünlerle ilgili olarak yurt dışında gerçekleştirilen ve Genelgede belirtilen reklam, tanıtım ve pazarlama faaliyetlerine ilişkin giderler % 60 oranında ve yıllık en fazla 250.000 Dolara kadar desteklenir.

Bir markaya ilişkin, yurt içi marka tescil belgesine sahip şirket ile organik bağ olan şirket tarafından gerçekleştirilen yurt dışı tanıtım faaliyetleri de yine aynı kapsamda desteklenir.

Ancak;

-Yurt içi marka tescil belgesine sahip şirketin en az % 51 oranında **yurt dışı tanıtım faaliyetini gerçekleştiren** yurt içi şirkete ortak olması,

-Yurt içi marka tescil belgesine sahip şirketin en az % 51'ine sahip **ortak veya ortaklarının yurt dışı tanıtım faaliyetini gerçekleştiren** yurt içi şirkete ortak olması,

-Yurt içi marka tescil belgesine sahip şirketin halka açık olması halinde, halka açıklık oranı düştükten sonra şirketin %51'ine sahip gerçek ya da tüzel kişilerin yurt dışında tanıtım faaliyetini gerçekleştiren yurt içi şirkete ortak olması hallerinde,

Yurt içi marka tescil belgesine sahip şirket ile yurt dışı tanıtım faaliyetini gerçekleştiren şirket arasında organik bağın olduğuna hükmedilir (Md.14)

Şirketler ve İşbirliği Kuruluşları **tanıtım desteğinden** en fazla 4 (dört) yıl süresince yararlanır. 4 (dört) yıllık süre bu konudaki ilk destek ödemesine esas teşkil eden ödeme belgesinin tarihinden itibaren başlar.

Tanıtım desteği, tanıtım malzemelerinin yurt dışına çıkan miktarına göre hesaplanır.

Aynı ülkede gerçekleştirilen tanıtım faaliyetleri için, belirlenen koşullar çerçevesinde, belirtilen tanıtım desteklerinin sadece birinden yararlanılabilir.

Yararlanılan tanıtım desteği yararlanma koşullarının değişmesi durumunda, daha önce yararlandıkları destek miktarı mahsup edilir.

Reklam verilen medya aracının birden çok ülkede yayınlanması ya da dağıtılması durumunda söz konusu reklam giderleri, bu ülkelerden birinde yurt dışı birim bulunması ya da marka tesciline sahip olunması koşuluyla desteklenir.

Tanıtım desteğinden yararlanılan markanın devredilmesi halinde markayı devralan şirkete ilave destek süresi uygulanmaz (Md.15).

-Yurt Dışı Marka Tescil Faaliyetlerinin Desteklenmesi;

Şirketlerin yurt içi marka tescil belgesine sahip oldukları markalarının yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri, % 50 oranında ve yıllık en fazla 50.000 Dolar kadar desteklenir (Md.16).

Şirketler, belirtilen marka tescili ve korunmasına yönelik destekten en fazla 4 (dört) yıl süresince yararlanabilir. 4 (dört) yıllık süre bu konudaki ilk destek ödemesine esas teşkil eden ödeme belgesinin tarihinden itibaren başlar.

Yurt içi marka tescili gerçekleşmeden yurt dışı marka tescil başvurusunun yapılmış olması durumunda, destek başvuru süresi içerisinde yurt içi marka tescil işleminin gerçekleşmiş olması şartıyla, söz konusu markanın yurt dışında tescili ve korunmasına ilişkin giderleri desteklenir (Md.17).

6 İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kapsamında “İstihdam Yardımı Hakkında Tebliğ” (Tebliğ No: 2000/1)

Para- Kredi Ve Koordinasyon Kurulunun 2000/1 Sayılı Tebliği. Bkz. R.G.;T:29.1.2000-S:23948. Bu Tebliğ, 27/12/1994 tarihli ve 94/6401 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe giren “İhracata Yönelik Devlet Yardımları Kararı”na dayanılarak hazırlanan Para-Kredi ve Koordinasyon Kurulu’nun 17/01/2000 tarihli ve 2000/3 sayılı Kararına istinaden hazırlanmıştır.

Bu Tebliğin amacı, Sektörel Dış Ticaret Şirketi (SDŞ) statüsünü haiz şirketlerin münhasıran dış ticarete ilişkin işlemlerini yürütmek üzere konusunda tecrübeli ve yüksek öğrenimli yönetici ve eleman istihdamının sağlanmasıdır (Md.1).

Bu Tebliğ’de geçen; Müsteşarlık: Dış Ticaret Müsteşarlığı (DTM)’dir. Sektörel Dış Ticaret Şirketleri (SDŞ): DTM tarafından SDŞ Statüsü verilen şirketlerdir (Md.2).

SDŞ’lerin bu destekten yararlanmaya yönelik başvuruları doğrudan Dış Ticaret Müsteşarlığı’na (İhracat Genel Müdürlüğü) yapılmaktadır (Md.3).

Bu Tebliğ kapsamında; SDŞ’lerin ilk defa istihdam edecekleri konusunda tecrübeli ve yüksek öğrenimli;

- Yöneticinin toplam azami 18.000 ABD Doları karşılığı Türk Lirasını aşmamak üzere yıllık brüt maaşlarının % 75’i,
- Elemanların toplam azami 9.000 ABD Doları karşılığı Türk Lirasını aşmamak üzere yıllık brüt maaşlarının % 75’i,

Destekleme ve Fiyat İstikrar Fonu’ndan azami bir yıl süreyle karşılanacaktır.

Bu Tebliğ kapsamında, bir SDŞ’ye, istihdam edeceği en fazla bir yönetici ile iki elemanın ücretleri için ve bir defa destek sağlanmaktadır (Md.4).

Bu yardım programına ilişkin talepler, değerlendirme ve uygulama usul ve esasları çerçevesinde DTM tarafından sonuçlandırılmaktadır (Md.5).

Desteklemede, ibraz edilen belgelerdeki giderlerin Türk Lirası cinsinden olması gerekmekte olup, döviz cinsinden düzenlenmiş belgeler değerlendirmeye alınmamaktadır (Md.6).

Şirketler, kişi, kurum ve kuruluşlar tarafından yanıltıcı ve yanlış bilgi ve belge verilmesinden dolayı, şirketlere haksız ödeme yapıldığının tespiti halinde “6183 Sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun” hükümleri uygulanacaktır (Md.7).

Bu Tebliğ’in uygulanmasına ilişkin her türlü düzenlemenin yapılması ile uygulamada ortaya çıkabilecek ihtilafların sonuçlandırılmasında Dış Ticaret Müsteşarlığı yetkilidir (Md.8). Tebliğ 29.1.2000 tarihinde yürürlüğe girmiş olup (Md.11), hükümlerini Dış Ticaret Müsteşarlığı’nın bağlı bulunduğu Bakan yürütmektedir (Md.12).

Kaynakça

- F. Andaç 2018; Turizm **Hukuku**, Detay Yayıncılık, 6. Baskı, Ank.